

gibus comedit : sic et ipsi veræ scientiæ lumine privati, terrenis actibus incumbunt, et desideriiis carnis, et illecebris voluptatum deserviunt, radicesque bonorum operum, in quibuscunque possunt, dente malitiæ corrodere et subvertere conantur. Glires dicti sunt, quia pingues eos efficit somnus. Nam gliscere dicimus crescere. Hieme enim tota dormiunt, et immobiles, quasi mortui, jacent : tempore æstivo reviviscunt. Isti ergo eos significare possunt, qui torpore pigritiæ inutiles fiunt, et laborare utiliter nolunt, de quibus scriptum est : *Propter frigus piger arare noluit : mendicabit ergo æstate, et non dabitur ei (Prov. xx)*; quia qui nunc otiosus tempore præsentis vitæ torpescit, frustra in die iudicii, quando tempus est messis, mendicabit : quia cœlestis vitæ gaudium nullo modo cum justis habebit. Hericius animal spinis coopertum, quod exinde dicitur nominatum eo quod subrigit se quando spinis suis clauditur, quibus undique protectus est contra insidias. Nam statim, ut aliquid præsensierit, primum se subrigit, atque in globum conversus, in sua se arma recolligit. Hujus prudentia quædam est. Nam dum abscederit uvam de vite, supinus sese volutat super eam, et sic eam exhibet natis suis. Hericius enim mystice peccatores aculeis vitiorum plenos et astutia nequitia callentes significat, et fraudibus et rapinis : qui per fraudem de alienis laboribus sibi pastam quærunt. De quibus scriptum est : *Ibi habet foveam Hericius, et catulos suos nutrit (Isa. xxxiv)*. Item illud, quod in psalmo scriptum est : *Petra refugium Herinacii (Ps. ciii)*. Herinacius idem est, qui et Hericius, animal omnino timidum, natura providente semper armatum, cujus cutem invicem setarum sudes acutissimæ densissimæque communiunt. Cui tamen non sufficit nativa munitio, scilicet ne aliqua fraude possit intercipi, refugium habet semper in saxis. Huic competenter aptatur, qui peccatis suis hispidus, futura judicia metuens, petram Christum firmissimum noscitur refugium habere. Grillus nomen a sono vocis habet. Hic retro ambulat, terram terebrat, stridet noctibus. Venatur eum formica circumligata capillo, in cavernam ejus conjecta, afflato prius pulvere, ne se abscondat : ita formicæ complexibus trahitur. Formica dicta ab eo, quod ferat micas farris, cujus solertia multa. Providet enim in futurum, et præparat æstate quod hieme comedit. In messe autem elegit triticum, hordeum non tangit : dum pluit ei super frumentum, totum ejicit. Dicuntur in Æthiopia esse formicæ ad formam canis, quæ arenas aureas pedibus eruunt, quas custodiunt ne quis auferat, captantesque ad necem persequuntur. Juxta allegoriam formica providum hominem, vel operarium utilem significat. Unde Salomon in proverbii hortatur, dicens : *Vade ad formicam, o piger, et considera vias ejus, et disce ab ea sapientiam. Quæ cum non habeat ducem nec præceptorem, nec principem, parat æstate cibum sibi, et congregat in messe, quod comedit (Prov. vi)*. Hinc hortatur quemque sui curam agere : et si tantillum animal sine

A præceptore, sed sola natura duce sibi in posterum prævidere studet : quanto magis ille homo, Deo præceptore, et doctoribus admonentibus, debet in messe hujus vitæ operum colligere fructus, et horreo vitæ recondere, ut habeat in die frigiditatis, id est, iudicii, qua non potest laborare, unde vivat? Formicoleon ob hoc vocatus, quia est vel formicarum leo, vel certe formica pariter et leo. Est enim parvum animal, formicis satis infestum, quod se in pulvere abscondit, et formicas frumenta gestantes interficit. Proinde autem leo et formica vocatur, quia aliis animalibus, ut formica est : formicis autem, ut leo est. Ranæ a garrulitate vocatæ eo quod circa genitales strepunt palades, et sonum vocis importunis clamoribus reddunt. Ranæ dæmones. In Apocalypsi : **B** *Vidi de ore draconis spiritus tres immundos in modum ranarum (Apoc. xvi)*; sunt autem spiritus dæmoniorum. Ranæ hæretici, qui in cœno vilissimorum sensuum commorantes, vana garrulitate latrare non desinunt, ut in Exodo legitur.

CAPÛT III. De serpentibus.

Anguis vocabulum, serpentum genus, quod pliacari et contorqueri potest : et inde anguis, quod angulosus sit, et nunquam rectus. Angues autem apud gentiles pro genii locorum habiti semper : unde Persius : *Pinge duos angues pueris, sacer est locus*. Colubrum ab eo dictum, quod colat umbras, vel quod in lubricos tractus flexibus sinuosis labatur. Nam lubricum dicitur, quidquid labitur, dum tenetur, ut piscis et serpens. Cerastes serpens dicitur, eo quod in capite cornua habet similia arietum. Cerata græci cornua dicunt. Sunt autem illi quadrigemina cornicula, quorum ostentatione veluti esca illice sollicitata, animalia perimit. Totum enim corpus tegit arenis, nec ullum indicium sui præbet, nisi ex ea parte, qua invitatas aves vel animalia capit. Est autem flexuosus plus quam alii serpentes, ita ut spinam non habere videatur. Colubri enim et cerastæ nomine diabolus vel Antichristus significatur, ut est illud, quod Jacob patriarcha de Dan filio suo prophetavit, dicens : *Fiat Dan coluber in via, et cerastes in semita mordens ungulas equi, ut cadat ascensor ejus retro (Gen. xlix)*. Non solum enim coluber antichristus, sed etiam cerastes vocatur. **D** Cerata enim Græce dicuntur cornua, serpensque hic cornutus esse (ut supra memoravimus) perhibetur : per quem digne adventus Antichristi asseritur : quia contra vitam fidelium cum morsu pestiferæ prædicationis armabitur etiam cornibus potestatis. Quis autem nesciat semitam angustiore esse quam viam? Fit ergo *coluber in via* : quia in præsentis vitæ latitudinem eos ambulare provocat, quibus parcendo quasi blanditur : sed *in via mordet*, quia eos, quibus libertatem tribuit, erroris sui veneno consumit. Fit iterum *cerastes in semita* : quia quos fideles reperit, et sese ad præcepti cœlestis angusta itinera constringentes, non solum nequitia callidæ persuasionis impedit; sed etiam terrore potestatis premit,